

Juhász Erika: Közművelődés és tudomány

A Kulturális Szemle küldetése, hogy a kultúra széles spektrumán, de elsősorban a közművelődés és a közösségi művelődés témaköreiben, illetve az ezekkel kapcsolatba hozható témákban bemutassa a tudományos relevanciával bíró fontos kutatásokat, tanulmányokat, köteteket és konferenciákat. A Kulturális Szemle témái és szerzői nem csak Magyarország határain belül alkotó szakemberek, mivel a Kulturális Szemle alapítói célul tűzik ki egy Kárpát-medencei magyar Kulturális Szemle működtetését. Ez az interdiszciplináris online tudományos folyóirat így a Kárpát-medence magyar kulturális szakembereinek egy olyan hálózatát kívánja összefogni, akik hisznek a kultúra fontosságában, a kulturális közösségi kezdeményezésekben, és ezt az eszmét szeretnék hosszútávon terjeszteni és fenntartani. Ennek érdekében végeznek elméleti és empirikus kutatásokat, amelyekkel célul tűzik ki a kulturális tevékenységek, intézmények és lehetőségek folyamatos fejlesztését. A Kulturális Szemlébe a tudományos etika betartásával egyaránt publikálhatnak egyetemi oktatók, doktoranduszok, felsőoktatási hallgatók, kutatók, és természetesen a kulturális színtereken dolgozó szakemberek. A kiadás első éveiben elsősorban magyar nyelvű írásokat várunk, a későbbiek folyamán angol nyelvű publikálásra, esetenként angol nyelvű különszámra is lehetőséget kívánunk teremteni, hogy a kultúrával kapcsolatos kutatási eredményeket minél szélesebb körben, nemzetközi viszonylatokban is terjeszteni tudjuk. Ennek a célnak az eléréseért választottuk az online formát is: az elektronikus eszközök segítségével ezek az írások sokkal szélesebb körben el tudnak jutni az érdeklődőkhöz.

A 2020. évi számtól kezdve a folyóiratban a Nemzeti Művelődési Intézet szakmafejlesztési tevékenységében erősödő kutatási, tudományos vonal egyre inkább érvényesül. 2019. szeptemberétől indult el az első Közművelődési Tudományos Kutatási Program, amely egy éves kutatási támogatást nyújt közművelődési témájú kutatásokhoz. A Program keretében évente 10 fő egyéni hallgatói pályázatot támogatunk: közösségszervezés alapszakos, kulturális mediáció mesterszakos és közösségi művelődés osztatlan tanárszakos hallgatók kutatásait; valamint évente 3 komplex kutatócsoport pályázatát támogatjuk: a kutatócsoportban egyetemi oktatók, hallgatók és a közművelődésben dolgozó szakemberek végzik közösen a kutatómunkájukat. A korábbi számban bemutatkozó, 2019-ben támogatott kutatócsoportok egyike a cikke angol nyelvű változatával is bemutatkozik a lapszámban, továbbá 4 egyéni kutató írásai is olvashatók. A Kulturális Szemle teret ad alap- és mesterszakos közművelődési témájú szakdolgozatok kutatási eredményeinek bemutatására is, amelyekből ebben a lapszámban 4 tanulmányt közlünk.

Jelen lapszámban a Nemzetközi kitekintés rovatban Kocsis Mihály, Kotai Zsuzsanna és Reisz Terézia közös cikkét olvashatjuk Best Practices and Challenges of the Cultural Institutions in Baranya County Villages címmel (angol nyelven), amiben a Baranya megyei falvak infrastruktúráját, eszközellátottságát és finanszírozását vizsgálták. Németh János István senior kutató 5 részes cikksorozatban mutatja be az egész életen át tartó tanulás filozófiai és neveléstudományi történetét, ebben a lapszámban a cikksorozat negyedik része olvasható.

A Hazai tudományos műhelyben az ország különböző pontjain működő felsőoktatási intézmények oktatói, kutatói, valamint kulturális szakemberek publikálnak. Kuglics Gábor, a Nemzeti Művelődési Intézet kutatója Püspökmolnári településen vizsgálja a két világháború közötti közművelődés helyzetét. Szabó Irma, a Földes Nagyközségi Népfőiskola Egyesület elnöke, közművelődési szakértő írásából a közművelődés minőségfejlesztési programjának kialakítását és az annak elfogadásáig vezető utat ismerhetjük meg. Szerdahelyiné Lőrincz Nóra és Török Károlyné Miszori Marianna szintén a Nemzeti Művelődési Intézet munkatársai. Lőrincz Nóra Kakuk Pál életútján keresztül mutatja be a közösségszervezés különböző lehetőségeit, Miszori Marianna pedig a közösségfejlesztés XXI. századi lehetőségeit vizsgálja az Őrségben.

A folyóirat Junior kutatóműhely rovatában fiatal kutatók munkáját ismerhetik meg az olvasók, mint például Csaba Alexa, az Eötvös Loránd Tudományegyetem hallgatója, a Nemzeti Művelődési Intézet Nógrád megyei Igazgatóságának módszertani referense, aki cikkében az ifjúság szociális életében kutatta a hangadók szerepét. Fekete Anna, szintén az Eötvös Loránd Tudományegyetem hallgatója és Benkei-Kovács Balázs, egyetemi témavezetője közös cikkükben az ifjúsági közösségi színterek látogatottságát vizsgálták és az ebben bekövetkezett változásokat mutatják be Imázs és presztízs című tanulmányukban. A Debreceni Egyetem adjunktusa, Herczegh Judit és hallgatója, Halász Dániel az online játékos közösségek világába vezetik az olvasót és ezek platformjait ismerhetjük meg jobban a cikkükön keresztül. Az Eszterházy Károly Egyetemről Madarász Réka Noszvaj községben kutatja a kulturális alapú gazdaságfejlesztés lehetőségeit. Szintén a kulturális alapú gazdaságfejlesztést és annak gyakorlatait vizsgálja cikkében Marosán Gréta, a Debreceni Egyetem hallgatója. Szintén az Eötvös Loránd Tudományegyetem hallgatóinak publikációit sokasítja Mohos Edina, aki egyetemi témavezetőjével és a Nemzeti Művelődési Intézet kutatási központvezetőjével, Ponyi Lászlóval kutatta az ifjúság szabadidő-felhasználási és kultúrafogyasztási szokásait, és a kutatás eredményeit mutatja be közös cikkük.

Könyvajánlatként Benkei-Kovács Balázs, a Nemzeti Művelődési Intézet felsőoktatás fejlesztő-kutató külsős munkatársa, a Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem adjunktusa ír dr. Ponyi László 2019-ben megjelent, „Közművelődés és romák – Roma közösségi házak vizsgálata a közművelődés és a kisebbségtudomány dimenzióiban” című könyvéről, amely kiváló adalék a nemzetiségi közművelődés bemutatásához.

A Tudományos konferenciák keretében a 2020. szeptember 3-án és 4-én rendhagyó módon online formában, Hálózatok a művelődés és a felnőttképzés világában címmel megrendezett Durkó Mátyás konferenciát mutatja be Deák Orsolya és Kállay Gyula Zoltán angol nyelvű cikkükben.

A kulturális szakma alapítója, Durkó Mátyás professzor úr is gyakorta mondta a fontos eszmék terjesztése kapcsán az örök igazságot: „Aki felteszi a kolompot, az rázza is!” A kulturális szakma megerősítéséhez szükség van olyan tudományos folyóíratra, amely küldetéséhez illeszkedően a Kárpát-medence számos kutatóját tudja egyesíteni, és folyamatos kutatásra, és kutatási eredményei publikálására buzdítani. Ezt a célt már a szerkesztőbizottság összeállításánál és

későbbi bővítésének lehetősége kapcsán is szem előtt tartottuk. Ezáltal érhetjük el azt, hogy ez a folyóirat ne egy-egy szűkebb kutatócsoport nyilvánossági fóruma legyen, hanem egy minél tágabb tudományos-szakmai kör szellemi támogatását élvezze.

Hívjuk tehát szerzőként mindazokat, akik úgy érzik, hogy szeretnének és tudnának hozzátenni ehhez a vállaláshoz maguk is. És hívjuk olvasóként mindazokat, akik hasonlóan gondolkodnak, és fontosnak tartják a kultúrát, a kultúra továbbadását, mint egyetemes értéket. Gondolkodjunk közösen, őrizzük közösen a magyar kultúra értékeit Magyarországon és a Kárpát-medencében egyaránt!

Hasznos olvasmányélményeket kívánunk!

dr. Juhász Erika
főszerkesztő